კვირა, 25 ივნისი 1917 წ.

რედაქციის ადრესი:
თფილისი, ოლღას ქუჩა, № 6.

ფასი 20 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეშმაკის მათრახი

№ 26

1917

შინაარსი: საღამოს ლოცვა—**ეშმაკი**. დღეშები. ნაპოვნი დღიურიდან **თარაში** ნაწყვეტები—**ირ. ტოფაძე** საჩქაროდ გამომცხვარი სოციალისტები—**თარაში** ფოთი—**ბუტუნა** შარადები—**ჩ. ჩილი და ჩოკო.** წითელი ბანტი—**ქ. ფუ...** ივანიკა—**ი. გოლგოთელი.** ეშმაკის კომისარი ქ. ოზურგეთში—d. ნახახულევი—**გრ. იმერელი.** ვარლამის ხერხი—**ძამია.** ***—**ალ. ყაუჰ ძე.** ველისციხე—**ჯ. ბილა.** ნამდვილი მოამაგე—**სარი ფოსტა.**

სურათები: კერენსკი ცდილობს. სურათები პირველი სოციალ-დემოკრატიული კონფერენციისა.

კერენსკი ცდილობს

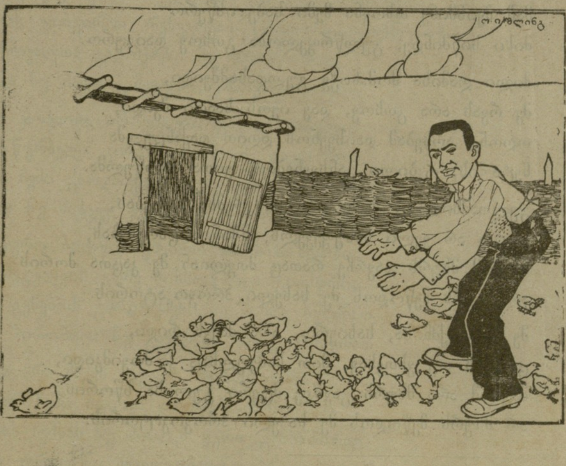

კერენსკი. თუ თავთავის ალაგას მოვათავსე, საქმე ვგონებ კარგათ წავა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საღამოს ლოცვა*)

ზესთა-ზენაო! ვინაც იქმენ ჟამთ უწინარეს,
ვინაც განაგებ ცხოვრებისა გიჟმაჟ მდინარეს,
ვინაც სივრცეთა გარეიპყრობ დაუსრულებელს
მილად მავალი შენ აღგაპყრობ, სახიერო, ხელს!

შენ გეუფლების ჩვენი ბედი და უბედობა,
ჩვენი ყოფნისა და არყოფნის საიმედობა,
რამე თუ შენ ხარ განმგებელი საწუთროისა,
ჟამთა განვლილთა, მომავალ და აწმყო დროისა.

მე არარა მაქვს გულში შენთან დასაფარავი,
ღიაა იგი, ვითა მწყემსის ღამის კარავი,
მაშ შეისმინე თხოვნა ჩემი საბედისწერო
მისი სიწმინდე, გულწრფელობა გთხოვ დაიჯერო.

მილი ღამისა მომანიჭე გულდასამშვიდი,
მე რვას არა გთხოვ, დაე იყოს საათი შვიდი,
ოღონდ არსებამ დაისვენოს დღით დაქანცულმა
ნეტარის, ტკბილი განსვენებით, ვითა ქალწულმა.

გულთამხილაო! შიში იპყრობს ჩემსა გონებას,
თუმცა არ ველი სასუფეველს, წმინდა ცხოვნებას,
მაგრამ მსურს დავრჩე რათაც მთვლიან მე კაცთა შორის
არ მსურს მეწოდოს მე სახელი პროვოკატორის.

მე გარდაქმნისა, სახიერო, არა მაქვს რიდი,
ცოდვას თუ ვსთესავ, მით სასჯელსაც კი მოვიმკიდი,
მაგრამ არა მსურს გავხდე მტერი გულისა სწორის,
არ მსურს მეწოდოს მე სახელი პროვოკატორის.

---

*) ყოველი წევრი ყოველი პარტიისა, აგრეთვე თანამშრომელი, თანამგრძნობი და მკითხველი „ეშმაკის მათრახისა" ვალდებულია დაწოლის წინ წაიკითხოს ზემოაღნიშნული ლოცვა ეშმაკისა და დაწვეს გულ დამშვიდებით. პირჯვარის წერა სავალდებულო არ არის.

რედაქცია.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რათაც გენებოს მათ გარდამქმენ ცხოველთა შორის
ოღონდ მაშორე მე სახელი პროვოკატორის.
დაე მე ვიქცე ფუქსავატათ, ბრიყვ ორატორათ,
ნუ გამხდი სახიერო პროვოკატორათ.

მე არ მეკრძალვის თუ მექნება წყალობა შენი,
ხვალ დილით ავდგე გინდ კამეჩი, ხარი, გინდ ცხენი,
გარდამაქციე კურთხეულო, ვირათ, გინდ ჯორათ,
ოღონდ ნუ გამხდი, გენაცვალე პროვოკატორათ.

კატა რა არის, მურა მაღლი, ღრუტუნა ღორი,
მათ შევედარო ჯერ არ მადგას ასეთი «ზორი»,
მაგრამ მირჩევნის გარდავიქცე მაღლათ, გინდ ღორათ,
ოღონდ ნუ გამხდი სახიერო პროვოკატორათ.

დაე გადამქმენ კაცის მკვლელათ და გულ ბოროტათ,
ქურდათ, ჯიბგირათ, რენეგატათ (თედორე ღლონტათ)
ქვეწარმავალთა გადამქმენი მე თანასწორად,
ოღონდ ნუ მაქცევ, მეუფეო, პროვოკატორათ.

მაქციე ჯოჯოთ, არ ვიგუო, გავხდე ყაბული
გავხდე წურბელა გინდ გომბიო მე დაყვაპული,
არსება ჩემი გარდაიქცეს თუნდ ცოცხალ მძორათ,
ოღონდ ნუ მაქცევ, გევედრები, პროვოკატორათ.

სხვა უფრო ბილწი, უხეირო და საზიზღარი
არრა მეგულვის გარე მისსა, რაცა გითხარი,
რისაც გენებოს გარდამქმენი მე მისად სწორათ
ერთის პირობით: ნუ გავხდები პროვოკატორათ.

მე სხვა არა მაქვს მეუფეო შესათხოვარი,
შენა ხარ ჩემი იეგოვა და მაცხოვარი,
ვედრებას ჩემსას ნუ მიიღებ ყურთ განსაშორად
ნუ, ნუ გარდამქნი მძლეთა-მძლეო პროვოკატორათ.

ეშმაკი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

(შემდეგი იქნება)

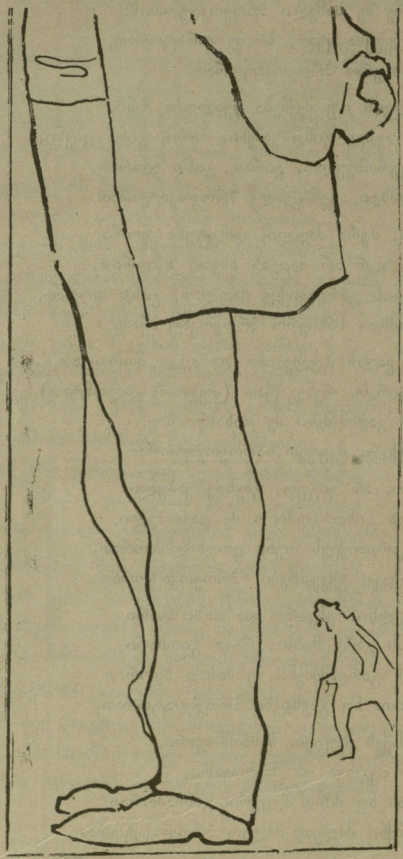

ს. დ. სიეზდის დელეგატი სვინეთის მხრიდან.

(ვინაიდან ჩვენი ჟურნალის ერთ სვეტში არ დაეტია ამხანაგი, გადავსწყვიტეთ მისი გაგრძელება შემდეგ ნომერში მოვათავსოთ, სახელსაც ძ'მინ მოვაწერთ.)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ს. დ. კონფერენციაზე

ამხანაგი სანდრო ყორყოლიანი—ეს ისეთი არგუმენტია, რომელიც შეანგრევს...

საგანგებო დეპეშები

ხერხისუბანი. დაარსდა მხერხავთა რესპუბლიკა. პრეზიდენტათ აირჩიეს გიორგი სოხაძე ერთი ხმით ას ხუთი ხმის წინააღმდეგ. განზრახვაა თფილისს გამოეყონ. საჭიროა სწრაფი და ენერგიული ზომები.

—

იქიდანვე. უკვე შესდგა რაზმი, რომელსაც იერიშები მიაქვს ნასყიდას სიმაგრეზე. იერიშის მიმტანნი მუდამ უკუ იქცევიან ხოლმე, მაგრამ ბარბაცითა და ყვირილით.

ქუთაისი (დაგვიანებულია) 5 ივნისს, ღამის 12 საათზე ძმათა ეფიმოვების ცირკში თითქმის ერთხმათ იქმნა არჩეული „ჟიურის“ წევრათ ჩვენი თანამემამულე პაოლო იაშვილი.

ტიხონი.

ფოთ. კუნძულზე წყალწაღებული ხიდის კომისიამ აღმოაჩინა ხსენებულ ხიდის პროექტზე **საიდუმლო წითელი წარწერა,** სამინისტროს მიმართ „Не подлежитъ. не отпускать кредитъ-ო და სხვა და სხვ. წარწერები ნავთსადგურის უფროსებს ბ. ბ. ინჟინერებს პეტროვს და სერგეევს ეკუთვნის. ისინი აცხადებენ: „სამინისტრო გვატანდა ძალას ასე მოვქცეულიყავითო“. „პატივცემული“ ხუროთ მოძღვრები უპრავაში პროექტებს ადგენდენ ქალაქის „სასარგებლოთ“, ხოლო სამინისტროში თურმე მიწასუთხრიდენ. ერთ-ერთი წყალობა ნათსადგურის ქალაქიდან მოწყვეტა არის ხიდის უქონელობით. კომისია და ჩვენი საგენტოც შეთანხმდენ იმაში, რომ ხუროთ მოძღვრება ხიდის დაშლით იგერიებ-

დენ უპრავის თავდასხმას პორტის სამმართველოზე, რომლითაც დიდი დამარცხება მოელოდა პეტროგრადელეგეის ჯიბეს. დღემდის ზემოაღნიშნული საშვალებით იცავდენ პოზიციას, მარა ახლა ჩვენმა საგენტომ სტრატეგია შეიცვალა, ნაბადის ფრონტიდან მოუარა და იმედია სრულიად განიდევნონ ინჟინრები თავის პოზიციიდან.

ბუტუნა.

ნაპოვნი დღიურიდან

წინასიტყვაობა.

როგორც ყველას, ქვემორე ამისა ხელის მომწერსაც ძლიერ გაუკვირდა, როცა ფედერალისტები მიწის სოციალიზაციას მიეხვრენ. ღმერთო! მემამულენი, რომელნიც შარშან თავგამოდებით იცავდნენ 90 წლის ერობას, ასე უცებ „გასოციალისტდენ!“ სწორეთ გასაკვირი იყო. მაგრამ „ერთი მათგანი“-ს დღიური, რომელიც შემთხვევით ჩამივარდა ხელში, ყველაფერს აშკარა-ყოფს. ამიტომაც საჭიროთ ვცნობ მოვიყვანო ამ შესაძლებელი დოკუმენტიდან ზოგიერთი საყურადღებო ადგილები. რადგანაც თვითეული ამ ადგილთაგანი თავის თავად დამახასიათებელია იმ მეტამორფოზის, რომელიც ხდებოდა მისი ავტორის მსოფლ-მხედველობაში,—მეც თითო ამონაწერს ვაძლევ ცალკე სათაურს, რომ მკითხველისთვის უფრო აშკარა გახდეს ყველაფერი, დ'იმედია ბ-ნი ეშმაკი არ დამიწუნებს რაღაქტორობის უნარს.

1. მამულიშვილი თავისუფლების მოლოდინში.

ჩვენი სიცოცხლის მიზანი არის: „საქართველოს ავტონომია“. ჩვენ ამაზე ლაპარაკის ნებას არ გვაძლევენ, მაგრამ როცა ვხვდები ჩემს ამხანაგებს, მათ სახეზე აშკარად ეკითხულობ ერთს ჯერ გამოუთქმელ სიტყვას და ეს სიტყვა არის: „საქართველოს ავტონომია“.

ოხ, რა ძლიერია თავის მედიდური მყუდრობაში ეს სიტყვა!

ერთი ახალგაზრდა იდეალისტი ლაპარაკობდა: არისო ქვეყნიერებაში ისეთი სიტყვა, რომელსაც შეუძლიან შეარყიოს ქვეყნიერება, მხოლოდ საჭიროა გამოვძებნოთ ეს სიტყვაო“. მას რა დიდი თავის მტვრევა უნდა! ეს სიტყვა არის უბრალოდ „საქართველოს ავტონომია“.

მე ასე მგონია ქუჩაში ხმამაღლა დაიძახო: „საქართველოს ავტონომია-ა-ა-ა, მამულო ქალაქი დაინგრევა. ყოველ შემთხვევაში არამიანეკის შენობა ვერ აიტანს მას. მაგრამ სად არის თავისუფლება!

2. მულიშვილი და თავისუფლება.

სარკეში ვიდაცა ნაცნობის სახე მოსჩანს. მე ის სადღაც მინახავს სწორეთ, მაგრამ დანამდვილებით არ მახსოვს სად. მხოლოდ სადაც უნდა ყოფილიყო, სახე მეტად საზარელია. ბიჭს ეუბრძანე საჩქაროდ გადაგდე ეს სარკე-მეთქი, მაგრამ არ გაიგონა.

— გამოეარი შე ყურუმსაღო მეთქი. დავუძახე ხმა-მაღლა რიხიანათ, მაგრამ არ მოდის.

ჩემმა მეუღლემ აკანკალებულის ხმით მომმართა:

— გეყოფა... თორემ ჩვენ კი არა მეფეს შავი დღე დაეყენებსო.

— 'ენ დამშვიდება გეპირია კნეინავ-მეთქი, ეუპასუხე მას და ავუხსენი დამშვიდების მნიშვნელობა ამ მომენტში.

თვით ხეთი მარტის დიდ მიტინგზე ყველა ორატორები ერთხმად ღაღადებდენ თურმე მშვიდობიანობის საჭიროებას. (მე კნეინამ არ გამიშვა: „რა შენი საქმეა გლეხებთან ყიალიო“.) მაგრამ ჩემი სიტყვები ვერაფერს სჭრიან.

— დამშვიდდი! გეუბნები და დამიჯერე-მეთქი დამშვიდდი მეთქი!

აქეთონდა. მთელს ოჯახში ყველა ატირებულია. ნეტა კადევ რა დაგვატყდა! გაზეთებსაც აღარ მაწვდიან და მეც რატომღაც არ ვბედავ მოვითხოვო. ალბად კიდევ რამე უარესი საშინელები ტრიალებს და რაღაცას მიმალავენ.

— ფუ, რა საზარელი სახე მოსჩანს სარკეშისად მინახავს ის ნეტა?

3. მამულიშვილის გასოციალისტება.

წოდებრივი პრივილეგიების გაუქმებას მიმალავენ თურმე. ჩემმა მეუღლემ სიიდუმლოთ შემატყობინა ყოველივე.

— ეს სხვაფრივ შეუძლებელი იყო-მეთქი, უპასუხე მშვიდათ (დამშვიდება უწინარეს ყოველისა ბატონებო!)

— როგორ თუ!—გაფითრდა კნეინა.

— საწყალი! ამას არც კი წარმოუდგენია, რომ მე უკიდურესი სოციალისტი ვარ.

— რას ამბობ!—პირზე ცხვირსახოცი მიმაფარა.

— გამეცალე-მეთქი, მივაძახე და ვკარი ხელი-- მე სოციალისტი ვარ და დღესვე უნდა განვახორციელო სოციალიზმი, გესმის თუ არა? შეუტიე.

— ღმერთო ჩემო! —დააკივლა მწარეთ კნეინამ და გაფითრებული გაექანა თავის ოთახისკენ.

ალბათ საშინელი იყო ჩემი სახის გამომეტყველება, რადგანაც ჩემი ქალები, რომელნიც გამოცვივდნენ დედის კივილზე, საჩქაროდ გაიქცნენ.

— საწყალი მამა, უთუოდ ჭკუიდან შეირყაო!

— საწყალი თქვენა ხართ, თქვე ღორის კუდებო, რომ ასე გეშინიან სოზიალიზმისა-მეთქი და ყოვლის ღონით ვკარი ფეხი მათ ოთახის კარებს, მაგრამ კარები ჩაეკეტათ.

— სოციალიზმი დღესვე უნდა განხორციელდეს! გესმით თუ არა?—მივახალე დემონსტრატიულათ და გამოვედი გარეთ გაცეცხლებული.

4. პირველი ნაბიჯი სოციალიზმისაკენ.

მაგრამ ირგვლივ მხოლოდ მოღალატეებს ვხედავ. დედა-მიწის ზურგზე არ არის ისეთი ქართველი, რომელიც სამშობლოსა და სოციალიზმის ღალატს არ ეწეოდეს. გაფაციცებით დავეძებ ამხანაგებს. დღეს ერთი ბავშვი დავიჭირე ქუჩაში.

— შენ გწამს თუ არა საქართველოში მიწის სოციალიზაცია, რომელიც კვლავ აღადგენს ივერიის ძველ დიდებას-მეთქი. ბავშვი ჯერ გაფითრდა, მერე გამისხლტა ხელიდან და კივილით გაემართა შინისკენ. მე ვერ მოვითმინე: „ნუ თუ ეს ნორჩი ყვავილიც მოწამლულია ღალატის გესლით«-მეთქი, და გავედევნე ჯოხით. ატყდა ქუჩაში ჩოჩქოლი:

— გიჟი გამოეკიდა ბავშვსაო...

ღაწვ-გაკაწრული ბავშვის დედა მეცა და კინაღამ წვერ-ულვაში ჩამომიფცქვნა. მე ისევ ჯოხს მივმართე, რომ ბოლო მომეღო ასეთი უტაქტო გამოსვლებისათვის, მაგრამ ხელი არ გამანძრევინეს. ჰმ... ამას ჰქვია თავისუფლება!.. ამას ჰქვია მოქალაქის პატივისცემა?!.

5. თავის პარტიაში.

უფროსი იმ ახალი რევოლიუციონური დაწესებულებისა, რომელშიც მე მიმიყვანეს მომხდარ ინციდენტის გამო—მეტად სიმპატიური პიროვნება აღმოჩნდა. გაიგო თუ არა საქმის ვითარება, მან მხურვალე მონაწილეობა მიიღო ჩემს მდგომარეობაში. მისივე რჩევით მე ვრჩები მასთან, რადგანაც აქ ყველა ჩემი თანამოაზრეა. ძლივს ვეღირსე შეგნებულ საზოგადოებას. მას აქეთ, რაც მე დავიწყე ლაპარაკი მიწის სოციალიზაციაზე, ამათ პირზე აკერიათ- „სოციალიზაცია“. ამ სიტყვით სცოცხლობს აქ ყველა. მასთან ჩემი თავი რეგენტად გამოვაცხადე- ვიდრე სრულიად საქართველოს ტახტის მემკვიდრე სრულ წლოვანი შეიქმნება. ყველა აღტაცებით შეხვდა ჩემს ნაბიჯს. მანიფესტის წაკითხვის დროს მოუწოდე კრებას პროტესტი გამოეცხადებინათ დასელების წარმოდგენისათვის, რომელიც მიჩნეული გვყავს მთავრობისგან მეთვალყურეთ, მთელი კრება თანაგრძნობით შეხვდა ჩემს წინადადებას და ზღვასავით აღელდა, აბობოქრდა პროტესტის ნიშნათ, მაგრამ გაჩნდა ამ დროს დასელების უფროსი და რადგანაც კრება არ დაიშალა, მოუხმო ჯალათებს. კრების მონაწილეებს შეუკრეს ხელები, უკრეს თავი ტომარაში, როგორც სასიკვდილოთ დასჯილებს და თავზე ცივი წყალი გადაასხეს.

— ნუ შეშინდებით ამხანაგებო!—ვამხნევებდი— თქვენ უმანკო მსხვერპლი ხართ და თქვენი შრომა უნაყოფოდ არ ჩაივლის! .

არც მე შემიბრალეს, მაგრამ აღარ შევდრკები.

დედანთან სწორია **თარაში.**

ნაწყვეტები

გაზაფხულმა ფრთა მედგარმა,
ზურგზე ხელი წაჰკრა ზამთარს!
და ფერადი ხალიჩები
მოაფინა კოხტათ მთა ბარს...
ფრინველთ გუნდმა საქორწილო,
შამოსძახა ველს მაყრული;
და გამეფდა ირგვლივ შვება,
სიამე და სიხარული...
მზე კისკასობს, ბრწყინავს, ელავს,
თანაუგრძნობს ქვეყნისა ლხინს
და ბუნების სილამაზეს,
თავზე ადგამს სხივთა გვირგვინს...

* *
*

ტყვე ხელმწიფე ფანჯარიდან,
ნაღვლიანად გასცქერის შორს,

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სოციალ-დემოკრატიულ კონფერენციაზე

ნახატი შ. ქიქ-ძის.

ნოე ჟორდანია უსმენს თავის მოწინააღმდეგეთ.

ხედავს ზღვა ხალხს, დროშათ ფრიალს,
და ზიზღს უთვლის ბედის სასწორს...
ამბობს:—ნუ თუ სამუდამოთ
ჩამივარდა ცეცხლში კოვზი!
და ბრძანების ქაღალდებზე
ვერ მოვაწერ „ნიკოლოზი?!.“
კარის კაცნო! ჩემთან ერთად
დაღუპულნო, ესეც მარქვით;—
ჰარამხანა, რომ დაგითმეთ
სამეფო რად ჩამომართვით?!!
მაგრამ ჩრდილი რასპუტინის,
ნუ გეშს უვლენს ცრემლის მფრქვეველს;
საიქიოს ჰპირდება ტახტს,
და განცხრომის სასუფეველს...

* * *

ბევრჯელ, ობოლ! აპეკუნმა,
მომივლინა მწარე სუსხი;
და მეც შიშით, მაღარიჩად,
ჩემი სისხლი ჩამოუსხი.,
მაგრამ, როცა შეზარხოშდა
ჩემი სისხლით განალეში;
ხორცის შეჭმა დიმიპირა,

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ს. დ. კონფერენციაზე.

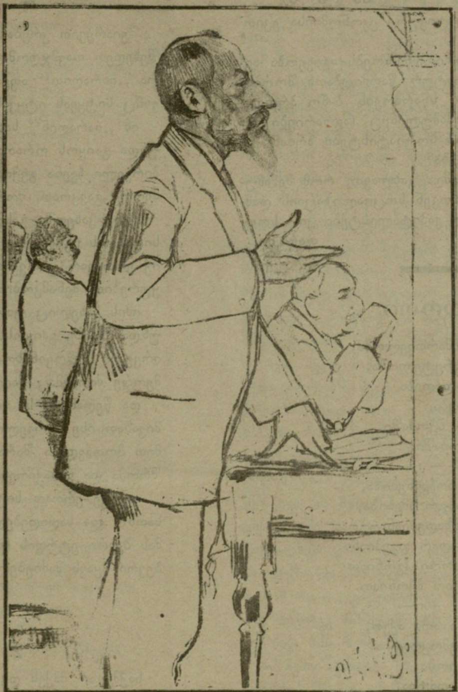

ნახატი შ. ქიქოძისა.

ნოე ჟორდანია იცავს თავის ტეზისებს ნაციონალურ საკითხში.

დამაპირა დანა ყელში...
მყის ავენთე, დავსცი ძირსა,
არ მიგრძვნია გულში შიში,
და პირ წმინდათ ამ ჩემ მტარვალს
გავუსწორე ანგარიში...
გმირთა გმირო! შენი ქცევით
მთლად ქვეყანა გააკვირე; —
ჩვენ გვესმოდა: გოლიათი
როგორ დასჯერ დააყვირე;
ხალხის შვილი, ხალხის გულში
მოსცურავ და მოირხევი;
წითელ დროშის ფრიალითა,
გარდმოლახე მთა და ხევი; —
სისხლის მწოველ ძატაპირის,
თავი ვტორცნე ხანჯლის წვერით,
სიხარულით ფრთა შევასხით,
და ბნელიდან გამოვძვერით!..
ვაშა, მებრძოლ რაინდ მხედარს,
რომ დაამხე გელიათი;
და ხალხს ლამპრად უანდერძე,
შენი ქცევა და ლაზათი...

ორ. ტოფაძე.

საჩქაროთ გამომცხვარი სოციალისტები

(პოლიტიკური ეკონომიის ეკზამენზე)

პროფესორი პოლიტიკური ეკონომიისა ეკით-ხება სტუდენტს:

— მითხარით, რაში სწაროებს იგივეობა აგრარულსა და კაპიტალისტურ წარმოებათა შორის?

— იგივეობა იმაში სწარმოებს ბ-ნო პროფესორო, რომამ ჟამად მემამულენიც (აგრარიები) და კაპიტალისტებიც ერთობ სოციატისტები არიან.

— რაშია განსხვავება?

— განსხვავება იმაში გახლავთ, რომ მემამულენი ქალაქებში მოითხოვენ სოციალიზაციის დამყარებას, და ქალაქელი კაპიტალისტები კი — სოფლად...

თარაში.

თუთი.

ჩვენი თვითმართველობა,
მისი შორსმჭვრეტელობა,
ცოდნა ავლა-დიდება
მამალს აეკიდება.
კოჭლი აზრთა-ბჭობაში,
მარდი ძმაბიჭობაში.

—:—

ახალ არჩევნებიზა,
ნათლიმამურ ხმებიზა,
კიდევ ემზადებიან,
ტყავში აღარ დგებიან.
ძველი დროი ჰგონიათ
ხედვა აღარ ჰქონიათ.

—:—

ნუთუ სმენა არა აქვთ,
რომ ჰქუხს დემოკრატია?
ნუთუ ბალიაღობა
ვითომ ვეღარ დატია?
თუ კი ვინმეს არ დასწვავს
ძველი ცოდვის გენია,
თუ მშვიდობით წავიდენ
წასვლა რა საწყენია?!.

—:—

ისტორიას ჩაჰბარდა
მათი წესწყობილება,
ჩვენმა ძველმა მამებმა
ეს თუ აღარ ინება,
ეგ ხომ გამბედაობა
ერთობ გასაკვირია,
და ეშმაკსაც ვაცნობოთ:
მათრახები გვჭირია!

ბუტუნა.

შარადა

1

შეიარევით კრებაზე,
შეხედეთ თავმჯდომარესა;—
რა „იარაღით“ აფერხებს
ვინც სიტყვას იტყვის „მწარესა“.
იმ „იარაღის“ სახელი
უნდა გაიყოს ორათა.
პირველი ჩვენა გვჭირია,
მეორე გავკრათ შორათა.
მერე კახეთში გასწიეთ.
სიღნაღის (გზითა სჯობია)
იქ ერთგვარ ცხოველს შეხვდებით
ყურებით შენამკობია.
იმის სახელიც უთუოდ
უნდა შუაზე გაიყოს.
ირველი შემოვინახოთ,
მეორე ძაღლმაც წაიღოს.
და წელანდელსა პირველსა
მივაბათ ისე პირველი..
მით მოთავდება შარადა —
შრომა და გასაჭირველი.
ორივე ერთად სიტყვაა
სათნო და სადიდებელი.
მას ბევრი ეტრფის ჩვენგანი,
ბევრი ჰყავს მაძიებელი.

ჩრჩილი.

—

2

საქმე არ მაქვს და უსაქმომ
არ მინდა ტყვილა ვიღიღო;
და ამიტომაც შარადის,
წერა დავიწყე, ვით კოლო.

—

ანგელოზი და ეშმაკი
მუდამ იმაზე ომობენ:
ღმერთმა თუმც ადამს შთაბერა,
ისინი თვისთვის ნდომობენ.
მაგრამ ჩვენ დიდიხანია,
ხომ უარვყავით დაპყრობა;
მას, მას, — ვაკუთნებთ ვისთანაც,
ოდითვე ჰქონდა თანხმობა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჩვენ კი ამ სიტყვის თავშია,
ორი ანბანი გვეპრია!
სხვა გინდ ანგელოზს ენებოს,
გინდ ეშმაკს დაუპირია...

—

თქვენ ორჯელ გაიმეორეთ,
ესე ნეპოვნი დიდება;
რადგან შარადის გამოხსნა
უფორო გაადვილდება...

—

განცხრომის სასუფეველის,
ვისაც ებარა კარები:
ვის აუმხედრდა ყოველ მხრივ
ერთად მუშა და ჯარები;—
მის სახელს თავში ერთანბანს,
დაუსვით ხანჯლის პირია;
სხვა კი გადუ დეთ-რწყილეთში,
არ გადმოგადვას პირია...
შემდეგ კი სამხრეთისაკენ
მიაპყართ თქვენი გონება;
მთა ბუმბერაზი, მცხოვანი,
ცას მკერდში რომ ეკონება,—
(იქ სადაც ნოესი, ხოლმადი
გარიყა წყალთა ტალღებმა,
სადაც სიმთვრალე დასცინეს,
ჰამის უგნურმა ბალღებმა).
იმას ბოლოში მოჰკვეთეთ
სამი ანბანი წუნარადა;
შემდეგ მოვდგეთ და ავაწყოთ
და გაეათოდ შარადა...

—

აჰუ, დალახვროს გამჩენმა
ამის ყოველი ავობა;
ამან დალუპა მთლად ჩვენი,
მოზარდი ახალ თაობა...
ვერ შველის, ვერც ცეხანოვსკი,
ვერცა გაზეთი „ქალთა ხმა“.
ამა საშიშარ სენისგან.
მტერიც კი იხსნას ჰალახმა.*)

რო—კო.

*) ახალთაობას რა უშავს
იმით დარდს კი კაკუძელი,
მაგრამ ვთხოვ ადლახს: დაიხსნას
მისგან „სახალხო ფურცელი“.

ეშმაკი.

ივანიკა[1])

ივანიკა „თელხის“ შვილო რა დროს მოესწარი? —
რომ საბრალოთ დარჩი განზე დაგიკეტეს კარი!!
შენმა ენაშ ეს სიტყვამ შეჭამნა ხალხში შიშის ზარი!
სად მიქროდი განზე ნეტავ როგორც ნიავ-ქარი?!.
გლეხის შვილთ დაიბადე დღეს თავადთ მგონი,
აბა მითხარ გენაცვალე თუ ხარ მოსაწონი?!.
ხალხში ყმათ უწოდიან შენი ხმა და ტონი,—
განა ამის მოელოდა შენგან **დაბა ხონი**?!.
ლეკს რისთვის აქვითინებ შენზე ავის მოქმედსა?
ცხოვრებაში ბევრს შეხვდება კეტი უფრო თხელსა:
მოქეიფეს, მოდებოთვეს, ანუ ლეინის მსმელსა,—
მაგრამ მაინც ადარ ვიტი—კოდეგ უჩიტელსა?!. (?)
დიაცსდე: ჯერ ცხოვრება თუ ვის კაბამრთლებს!
მანამ ვფიქრობ ნარდზე ჩემო ნუ გაკარი კამოთლებს!!
თორემ, ხელგ შაშის კარი ადრე ჩაკეტ!
ლეკ ტრემლეთ წყევეს კითვლის—მამამ კაკამეტ!!
დრო ხომ ხედგ ადარ კიდის, კზლუდაგს ბოიკოტი!
და ცხოვრების საფეხურზე ჩამოგიტეგდ ტოტი...
რადის აქვევ! ცხოვრებაში არ კიხმობს წადკოტი,
ლიდის სიომ კადთეკ შენმი სულის ულორტი!
ჯერ ეო და მამ შენი ტანჯვეთ სულს დაფეკდ,
ცხოვრებაში საარსებოთ ბარ-სკვეის ჩარხვდა...
ჭარი-ლხინი ერთი ეო, ნუგეშს გულში ზრდადა...
და ფიქრობდ: მომესწრება,—ჯვერს გულს მით ეერიდ!!
მაგრამ რაა—„უმეტარო კიზარდ შვილო“!
რთ დაკარგე მამაშენის: ხნე, ადთი, კიდო“!
ასე ჩაკა მამა შენი, კენესით დაკა ხალხში;
„ვი ჩემო ივანიკ“ ლდე-ლმ, ბინ თუ კარში...
მამაშენის მწუხარების კზიარე ვინ,
მსურს მოგსტატო ლეის წედუდენი—ნიავს კკატანო!..
და ამ მიზნით მოგედ, მრა ადარ დამხვდი სახლში—
„ვი ჩემო ივანიკ“ დაბდოდ კარში!..
ეხლა ვფიქრობ ივანიკ, რა დროს მოესწარი?—
რომ საბრალოთ განზე დარჩი დაგიკეტეს კარი!!
შენე, როგორ კენესით გმოსავს „გოლგოთედი“ ქნარი—
ასე მწყობრთ დაატარებს ამბავს ნიავ-ქარი...

ი. გოლგოთელი.

1) ხონელ მკითხველს ესთხოვ საითოდ ეს ლექსი სიმღერით წაიკითხოს ივე-ნანის ხმაზე.

ი. გ.

ეშმაკის კომისარი ქ. ოზურგეთში

ხალხმა დილიდანვე იწყო დენა მდ. ნატანების ხიდისკენ. მიდიოდენ შორეული სოფლებიდანაც, მარსელიოზას ხმა ცათ ადიოდა. ვმხიარულობდით. მიზეზიც გვქონდა საამისო: ვეგებებოდით ქვეყნის გაჩენის დღიდანვე ტანჯულ-წამებულს, ხალ დღეს თავისუფალ მოქალაქეს, ბორკილ აყრილ მსოფლიოსა მთავარ-კომისარს—ამხ. ეშმაკისას.

ორი საათი შესრულდა და კიდეც გამოჩნდა წითელი დროშებით მორთული ეტლი. მეეტლეს მარცხნით სანატრელი სტუმარი უჯდა, შიგ ეტლში კი მოთავსებულიყვენ ოზურგეთის აღმასრულებელი კომიტეტის წევრები, რომლებიც სად. ნატანებში დაუხვდენ ამხ. ეშმაკის კომისარს, აჰა, ეტლიც მოგვიახლოვდა. უცებ მას გარს შემოერტყა მხარ მაგარ ახალ-გაზდების მოზრდილი ჯგუფი... ეშმაკის კომისარი ეტლიდან გადმოიღეს და მხარზე დამჯდარი შემოიყვანეს ხალხში. „ურას!“ ძახილმა გააყრუა მიდამო.—„ამხანაგეო და მოქალაქენო, დაიწყო სტუმარმა, როცა სიწყნარე ჩამოვარდა, უპირველესად ყოვლისა გთხოვთ ძირს დამსვათ, ვინაიდან მე პრინციპიალურად წინააღმდეგი ვარ მხარზე და ზურგზე ჯდომისა. ზურგზე ხალხს, მოქალაქენო, ძველი თავრობა ეჯდა! ძირს ზურგზე ჯდომა!“

— ძირს!!!... დაიგრგვინა ხალხმა... და ის ის იყო კიდეც დასვამდენ ამხ. კომისარს ძირს, თუ ამ დროს მე არ ჩავოქოდი საქმეში.

— ამხანაგებო და მოქალაქენო! დავიყვირე თავგამოდებით ამ სტუმარს განზრახ შეცდომაში შევყავართ, როცა ამბობს: „ზურგზე ჯდომის პრინციპიალურად წინააღმდეგი ვარო“. ზურგზე გინდ მხარზე ჯდომა, მოქალაქენო, პრინციპის საკითხი როდია, ის წმინდა ტაქტიკური კითხვაა—და, როგორც ასეთი, ერთ შემთხვევაში შეგვიძლია მივიღოთ, ხოლო მეორეში არა. საქმე ფორმა როდია, არამედ ამ ფორმის შინაარსი, სარჩული. ამ მხრით თუ მივუდგებით საკითხს, დავინახავთ, რომ ხალხის დღევანდელი მოქმედება მოსაწონია, ვინაიდან ის გამომდინარეობს თავისუფალ მოქალაქეთა შეუბოჭავ ნების ყოფიდან. ამ. კომისარმა ეს ძალიან კარგათ უწყის და, თუ ის მაინც მოიითხოს მიწაზე დასმას, ეს სავსებით მის ქალწულებრივ სიმორცხვეს მიეწერება. მოქალაქენო, გაუმარჯოს ეშმაკის კომისარს, გაუმარჯოს მის ეხლანდელ მდგომარეობას!

— გაუმარჯოს!.. ერთსულოვნად ამეტყვნა ხალხმა.

სტუმარი დარწმუნდა, რომ თხოვნის ხელმეორეთ განმეორებით ვეღარაფერს გახდებოდა და დანებდა ბეღს:

წარმოითქვა სიტყვები.

პირველათ სალამი სტუმარს ამ. მ. სამაშვილი მიესალმა. შედარებით მოკლე დროს განმავლობაში (სულ რაღაც სამსაათნახევარი ილაპარაკა) ის ვრცლათ შეეხო სამეფო დინასტიის და მისი „დამჭაშების“ დამარცხების ისტორიას. მისმა სიტყვამ, როგორც ხალხზე, ისე სტუმარზე,—დიდისაგან დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა. განსაკუთრებით კარგი იყო სიტყვის ის ნაწილი, სადაც ორატორმა მხატვრული ფერებით ასწერა ნიკოლოზ მეორის სარეცელზე ალისას და გრ. რასპუტინის მიბნედილი განცხრომა. ხალხმა ორატორი მხურვალე ტაშით დააჯილდოვა

ს. ფ. სახელით სიტყვა წარმოსთქვა არ. მხეიძემ; მან საჯაროთ განაცხადა, რომ მთელ საქართველოში, და კერძოთ გურიაში, ს. ფედერალისტები დღითი დღე მრავლდებიან, და შორს აღარ არის ის სანეტარო დრო, როცა ყოველი მართლმორწმუნე ქართველი ს. ფ. დროშას შეაფარებს თავს. ამხ. კომისარი ძალიან ისიამოვნა მხეიძის გმირულმა განცხადებამ. მხეიძის შემდეგ ამ. სტუმარს ცეცხლის მჭრობალთა რარმის წარმომდგენელი მიესალმა. მისალმებას თან ხსენებული რაზმის მოქმედების ისტორიაც მიაყოლა. „ჩვენ თავ განწირულათ ვმუშაობთ, განაცხადა მან, თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ჩვენი რაზმის დაარსების დღიდან არც ერთს ჩვენი რაზმის წევრს ოჯახში ცეცხლი არ გასჩენია, ვინაიდან ყველა ჩვენგანი დაწოლის ხანს ცეცხლეს აქრობს და ისე იძინებს. ჩვენ ფასუდად ბრომას ვეწევით და... მით უფრო გვაშფოთებს ზოგიერთების მიერ გავრცელებული ჭორი, თითქოს ჩვენი რაზმის დაარსებას რაღაც სხვა მიზანი ჰქონდა სარჩულათ და არა ჩვენი საყვარელი ქალაქის ცეცხლის განმანადგურებელი მოკმედებისგან უზრუველ ყოფა! ორატორის უკანასკნელი სიტყვები ზღვა-ხალხის დაუსრულებელმა ტაშმა ჩაყლაპა...

მეოთხეთ ტრიბუნაზე ადგილობრივ მანდილოსანთა წრის წარმომადგენელი ავიდა, რომელმაც თავის მოხდენილი სიტყვა ასე დააბოლოვა: „დიახ,

ქვეყანა იტანჯებოდა, და ყველაზე მეტი წილი ამ ტანჯვაში ჩვენ, დედა-კაცებს გვედო. დემოკრატიული რუსეთი არ მოითმენს არავითარ უსწორ-მასწორობას! მამაკაცებმა თავის დროშაზე „ქალთა სწორუფლებიანობაც“ უნდა წააწერონ... ჩვენ მათთან ერთად ვივლით და შეერთებული შეტევით დავამხობთ ერიქონს, დავიპყრობთ აღთქმულ ქვეყანას. მამაკაცებს უნდა სწამდეთ, რომ ჩვენ მათ მტკიცეთ შეუდგებით და მანამ არ გამოვეშლებით, სანამ ისინი წმინდა დემოკრატიულ პრინციპებს ემსახურებიან... გაუმარჯოს ამ. ეშმაკის კომისარს, გაუმარჯოს ქალთა სწორუფლებიანობას!“ ორატორი ქალი საზოგადოებამ მწყობრი ტაშის ცემით დააჯილდოვა.

ორიგინალური სიტყვა წარმოსთქვა ქალ. თვით-მ-ობის წარმომადგენელმა. აქვე მოგვყავს ეგ მოკლე, მაგრამ შინაარსით მდიდარი სიტყვა: „ძვირფასო სტუმარო“ ჩემი პირით მოგესალმება ქ. ოზურგეთის მრავალ-ტანჯული თვით-მ-ობა. თქვენ მოხვედრით და ჩვენი გული უსაზღვრო სიხარულით აძგერეთ, მაგრამ ვალში არც ჩვენ დაგრჩებით: ისეთ ამბავს გეტყვით, რომ სიხარულისაგან ცახცახს დაიწყებთ. ქალაქის თვით მ ობა, ამ დღეებში გენერალური რევოლიუციის მოხდენას აპირებს, რომ მით ერთხელ და სამუდამოთ სასურველათ გადასჭრას ეგრეთ წოდებული „ღორთა საკითხი“. უმნიშვნელო შეტაკებები ღორებთან დიდიხანია სწარმოებს, მაგრამ ასეთი საშვალებით მიზანს სანახევროდაც ვერ მივაღწიეთ: ღორები კვლავინდებურათ გამოდიან ქუჩებში და გულშემზარავი ღრუტუნით თავისუფალ მოქალაქეთა მყუდროებას არღვევენ. ღორების ასეთმა უსირცხვილობამ ჩვენი მოთმინების ფიალა სავსებით აავსო და, როგორც უკვე მოგახსენეთ, იმ დასკვნამდე მიგვიყვანა, რომ მათ წინაამდეგ რევოლიუციის მოხდენა გიდავსწყვიტეთ. ამხანაგებო, გაუმარჯოს ჩვენ მიერ განზრახულ რევოლიუციას?“

— გაუმარჯოს... გაისმა ხალხის მჭექარე ხმა. აღელვებულმა ორატორმა ტრიბუნა დასტოვა.

და ბოლოს სამადლობელი სიტყვა წარმოსთქვა ამ. კომისარმა. ის, სხვათა შორის, შეეხო ქალ. თვით-მ-ის წარმომადგენლის მიერ აღძრულ კითხვასაც და სთქვა: „ღორები, ამხანაგებო, თავისი მდგომარეობით არ შეადგენენ რეაქციონურ კლასს და ამიტომ მათ წინააღმდეგ რევოლიუციის მოხდენა შეუწყნარებელია. ესეც არ იყოს, — რევოლიუციით ვერც დავტუქსავთ მათ, ვინაიდან ყველა არა რეაქციონურ კლასს საზოგადოებაში ღრმათ აქვს ფესვები გადგმული და ძალით იმისი დამორჩილება, სასურველიც რომ იყოს, შეუძლებელია. ასეთ რევოლიუციას აუცილებლათ ძლევა-მოსილი კონტრ-რევოლიუცია მოჰყვება. უმჯობესია ღორებს მოწოდებით მიმართოთ და შეაგნებიოთ მათი მოქმედების ანტისაზოგადოებრივი და ანტისანიტარული მნიშვნელობა, — შეიძლება მათთვის საკვირავო შკოლებიც მოაწყოთ ეს და ერთათ ერთი სწორი გზას ხსენებული კითხვის სალიკვიდაციოთ“.

ამასობაში დაღამდა კიდეც, და საზეიმო პროცესია ქალაქისაკენ დაიძრა. ამხ. კომისარი ოზურგეთში სულ სამი დღე დარჩა, მეოთხე დღეს დილით საგანგებო მატარებლით ის აჭარისკენ გაემგზავრა. უნდა აღვნიშნოთ, რომ ჯოჯოხეთის მპყრობელის აქ ყოფნას არავითარი ექსცესი არ გამოუწვევია. მშვიდობიანათ ჩატარდა გამოსათხოვარი მიტინგიც, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ იმას, რომ ს. ცხომელიძე, როცა გამოსათხოვარ სიტყვას ამბობდა, მეტის-მეტი აღელვების გამო ტრიბუნიდან გადმოვარდა და მარჯვენა ფეხის ცერი იღრძო. ის ქალაქის საავათმყოფოში მოათავსეს...

d.

წერილი ს. ნახახულევიდან

სალამი შენდა ეშმაკო,
სალამი დაბა სოფლისა;
სალამი ტანჯულ-გვემულის
თუ გინდ „სალდათის“ ცოლისა.

—:—

მიიღე წრფელი მოკითხვა,
ცისა და ქვეყნის გენია;
ნუ მოიძულებ, განაგე
სადაც სამეფო შენია.

—:—

დარწმუნდი დაბა-სოფელი
სალხენად გამოიცვალა;
მზემ შუქი ჰფინა მიდამოს
ცხოვრებამ ფერი იცვალა.

—:—

ირგვლივ ჭიკჭიკი გაისმის
ძმობა ერთობის ჰანგებზე,

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ენა მეტყველობს უეცაც,
და ღიმი უკრთის ბაგეზე.

—:—

კომიტეტები, რათქმაა,
ბჭობენ და საქმეს წალდავენ;
განადგურებულ სოფელსა
კვლავ აშენებენ, მართავენ.

—:—

ქალების საქმე, ეშმაკო!
სწორეთ რომ საკვირველია;
ყველა მებრძოლი გამოდგა
ძმობა ერთობის მცველია.

—:—

მოკლე კაბებსა იცვამენ
ქალიშვილი და ბებია;
ბევრ კარგ საქმესა ფიქრობენ...
ასე გავრცელდა ხმებია.

—:—

ფედერალისტებს ნუ მკითხავ,
ეშმაკო, შენსა ლხენასა
თორემ იმათგან გეთაყვა
მივიღებ მრავალ წყენასა.

—:—

გავიგე ხონის უბანში
ისინი გააჯავრესო
ჯარის კაცებმა ხელიდან
დროშები გამოსტაცესო.

—:—

მოგახსენებენ, ზოგ მათგანს
თურმე შემოჰკრეს სილები;
რამეთუ ჯარის კაცები
ყოფილან გალეშილები.

—:—

მიკიტნებს ღვინის ყიდვაზე
აღებიე ხელია;
თორემ დროშების დახევას
მე კიდევ მრავალს ველია.

—:—

დღეს ეს იკმარე, ეშმაკო!
ხვალ სხვა იქნება საწერი;
ვემორჩილები შენს ნებას
როგორც გენებოს გასცერი.

ბრიშა იმერელი.

ვარლამის ხერხი

(რკინის გზის მთავარ სახელოსნო).

ბევრი შრომა გასწია ვარლამმა*) მერასკოლე ამხანაგების გასამრავლებლათ და რაკი ვერას გახდა იძულებული შეიქნა შემდეგი ხერხისთვის მიემართა. აიღო კარანდაში, ქაღალდი და ჩამოჰყვა.

— ბიჭო მიხო!

— ჰამე.

— შენ რომელ ფრაქციას ეკუთვნი?

— მე შენი ჭირიმე კასპის სტანციას ვეკუთნი.

— თფუ ღმერთმა დასწყევლოს ბნელი მუშა. სტანციას კი არა ფრაქციას გეკითხები ბოშო, ფრაქცია არ იცი? მენშევიკი ხარ, თუ ბალშევიკი. ერთი ყნობს ნელმვო, მეორე უნობს ჩქარავო გაიგე? ჰო-და ეხლა შენ რომელში გინდა ჩაეწერო?

— მე ი მე... ნელა რო ამბობს იმაში ჩამწერე, ავათ მყოფი კაცი ვ-რ, ჩქარა მუშაობა არ შემიძლია შენი კვნესამე.

— ბოშო აქანე მუშაობაზე კი არა მომატებაზეა ლაპარაკი...

— მაშ იმაში ჩამწერე ჩქარა რომ იძახის.

მოუსვა ვარლამმა კარანდაში, ის იყო უკანასკნელ ასოს წერდა გვარისას რომ თვალი მოჰკრა ქმარ ჩავარდნილ მუშას და ამხანაგოს ყვირილით მისკენ გაემართა.

— რეიზა ჩაგვარდნია ამხანაგო ქმარი?

— მუსაობასი ჩაგვარდა სენი წირიმე, ხელები დასვრილი გქონდა და ვერ აიწიე.

— მუშაობაში კი არ შენ გშია შე სულელო, სიმშილის წამალია პური. პურის საყიდლათ ჯამაგირი არ გყოფნის და თუ გინდა ერთ კვირაში მიიღო მომატება ჩეწერე ჩემს ფრაქციაში.

ასეთი დაპირებით ჩასწერა ვარლამმა ორასი ხალათ დახეული, სამასი ფართუკ დაგლეჯილი, სამასი ჩუსტებ გაცვეთილი მუშა და საკასტუმო მომატებისთვის კი შემდეგ ჩამოივლის.

ძმია.

---

*) მხედველობაში მყავს მარტოთ ვარლამი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ველისციხიდან.

ჩვენი კოოპერატივი,
როგორცა სჩანს სულსა ღაფავს.
იქნება თუ ამის გამგე
„მუშობს“ და ოხრათ ქაფავს?!.
თითქმის ორი წელი გახდა,
რაც არსებობს ეს დუქანი.
მას განაგებს თავიდანვე
ვასილ ოსიპიჩ, მსუქანი.
თუმცა საქმე დღემდის კარგათ
მიდიოდა ნელა ნელა...
დღეს კი კოპლობს, ოხრათ კოპლობს
(ამას ხედავს თითქმის ყველა).
სიმართლის თქმა მსურს და ვამბობ,
გაქრეს ჩვენი ხალხის „ჯიში“.
ნუ თუ დღემდე მაინც ვასოს
ვერ მოსთხოვეს ანგარიში?
გამგეობის წევრები ხომ
საქმეს მუდამ გაურბიან.
ან ჩვენ ლევან ღრიალაძეს
სოფლის დუქნისთვის სცალიან?
ნეტავ იმან მის აფთიაქს
უპატრონოს უგდოს ყური.
(ნუთუ ეს კი სოფლისათვის
არ იქნება სამსახური?)
ოფიციალურათ დუქანს
თითქო განაგებს თავ-სქელა;
ფაქტიურათ კი სიმონი
გიგუშა და კოროველა*).
ნეტავ როდის შევესწრები
დაეკარგოს ჩვენ ხალხს შიში,
და მოსთხოვოს გამგე ვასოს
ხალხის დუქნის ანგარიში.

ჯიბილა.

*) ეს ყველა საქმის ხალხია
არ გეგონოთ ტრუბენტელა.
როგორც კამოცდად ნაქრებსა
ამთ იცხობს თითქმის ყველა.

* * *

ამ საერთო ტალღას აჰყვა
მოხუცი, თუ ახალგაზრდა,
ხალხის მტერი და ორგული,
ყველა ერთგულს დაესგავსა,
გუშინ ძველ ღმერთს ლოცულობდა,
სადიდებლად იგი ჰყავდა,
გული ისევ ძველი შერჩა,
შიშით გადმოხულიგანდა.
შიშით ძალაუნებურად,
მებრძოლთ გვერდში ამოუდგა.
გულით მაინც იუდაა,
პირში იმის სული უდგა,
გამყიდველებს ამხანაგო,
დიდი დაკვირვება უნდა,
თუ შევატყოთ არ დავზოგოთ,
შევაყაროთ ქვა და გუნდა.

ალექსანდრე კვაჭაეძ.

ფოსტა

ლაილაშელს. არ დაიბეჭდება.
სიმ ჯოგებენაძეს—არ დაიბეჭდება

შალვა თელიას. თქვენ იწერებით.

„წითელი დროშის ქირშია
კაწოთდა ჩემი გულია“

ჩვენის აზრით ეგ დროშის ბრალი არ უნდა იყოს, თორემ თუ თქვენს ლექსს დაეჯერეთ, წითელი დროშის ქირში დაწოლამდე თქვენ შავი გული გექნებოდათ

ქვედა საფირჩხიელს.

„ათას, ტხრასს ჩვიდმეტს
კადაბრუნდა დრეი
ქირსა დაეცა მტერვალი
ხულიკანის **რბოი.**“

„შეთი მომხრეებს უნდა
კეგეცოცხდოს მტერი
მაგრამ კი არ იცის,
რომ თალთ შეშჯეს მგელი“.

„ეურჩეგ შე იმ ჰირებს,
რომ კსწორდენ კიდეც
შეკვერთდენ გულით
ნუ ეეურებს ვირებს“.

ამ სამი კუპლეტიდან ჩვენ ყველაზე უფრო უკანასკნელი მოგვწონს, ვინაიდან მცირე იმედს გვიძრავს. ვინ იცის, თუ კი თქვენ ურჩევთ ხელიგნებს თავი დაანებონ ხულიგნობას, იქნებ ჩვენი რჩევაც მიიღოთ და თავი დაანებოთ ლექსების წერას.

გერმან მათითაშვილს. თქვენს ლექსში სწერია:

„ეკვეხედე, ერთ ოროშაბთს
მოჩანნდდა შვამვალი

შეგთვერით და შემოვთვერით
შემოვსძახეთ თან სუფრული“.

ნუ თუ არ იცით, რომ „შეთრობა-შემოთრობაზე“ ახლა ლაპარაკიც არ შეიძლება, არა თუ გლახა ლექსების წერა?

დ. დანელ-ას. ვერ გავარჩიეთ.

ბუზანკალას. იმათზე ბევრი ითქვა.

უნუგეშო გადავარდნილს. თქვენი წერილიც უნუგეშოთ გადავარდა... საით?

ნ. ჩუბინიძეს. თქვენი სურათის შინაარსი ვერ გავიგეთ. გთხოვთ განმარტებას.

სტეფანე კასრაძეს. სურათი არ გამოგვადგა. დახატეთ რამე ადგილობრივი გასაგები.

ა. მაწანწრელს. თქვენ იწერებით:

„იმდენი პარტიები დაადგინეს ამ ქალაქში,
რომ ხელისა და ფეხის თითები არ გვეყოფა მათ ჩამოსათვლელადაო“.

აი როდის იყო საჭირო ოთხი ფეხი გქონოდათ.

კრუხიშვილს. იწერებით „იმედია ამ ლექსს დამიბეჭდავთ, რადგან გონორარს არ ვთხოულობო“.

საქმე რომ ისე იყოს, ჩვენ ვარჩევდით გონორარის გადახდას, ვიდრე თქვენი ლექსის დაბეჭდვას.

სოც. დემ. კონფერენციაზე

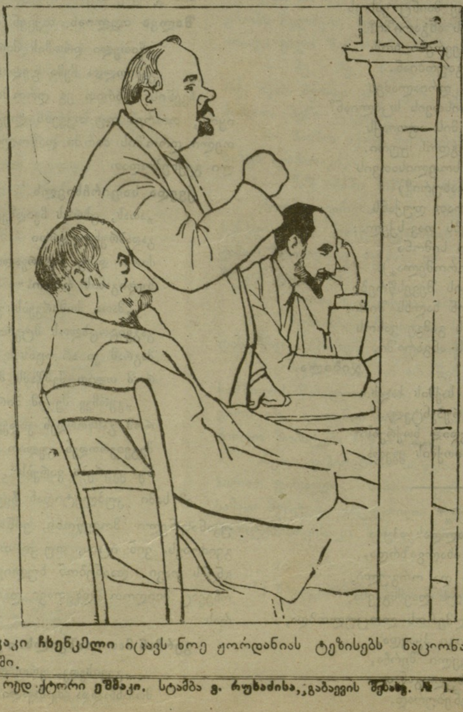

აკაკი **ჩხენკელი** იცავს ნოე ჟორდანიას ტეზისებს ნაციონალურ საკითხში.

რედაქტორი ეშმაკი. სტამბა ვ. რუხაძისა, გაბაევის შეს. № 1.